

Leerkrachtenbrief 'In verhalen kan alles'

Een kind wordt geboren met een wonder, een taalmachientje in het hoofd. We maken met onze mond geluiden en met ons lichaam bewegingen. Zo kunnen we nieuwe denkbeelden laten ontstaan in elkaars hoofd. Taal kan je leren, lezen, spreken, zingen, dansen, uitbeelden, schrijven.

Zo maakt de mens contact met de wereld.... en jouw verhaal, dat is een 'klik met je ik'. Zo laat je iets unieks aan de wereld zien.

(uit 'Verdwalen in verhalen' door Anne Graswinkel, Frank Belt en Erik van Dort)

De voorbereiding op de vertelles kan kort zijn:

- Weten de kinderen wat een verhalenverteller is/doet ? (vertellen is geen voorlezen)
- Maak duidelijke afspraken over zitplaats en luisterhouding. Tijdens de activiteit gaan de kinderen bij voorkeur niet naar het toilet.

De vertelles: 'In verhalen kan alles'

Vertelvogel gaat werken met een aantal Afrikaanse dierenverhalen, waar instrumentale muziek en liedjes aan toegevoegd worden. Titels zijn: 'Hoe de kat in huis komt', 'Hoe het komt dat de aap en de krokodil geen vrienden meer zijn', 'Hoe de hyena aan zijn kromme rug komt'...

De kinderen worden tijdens de vertelling actief ingezet om vragen te stellen, oplossingen te zoeken of een deel van het verhaal te verzinnen. Dit laatste doen ze tekenend in tweetallen. Er is ruimte voor het verzinnen van iedere mogelijke logische of onlogische wending in het verhaal.

Kinderen kunnen reflecteren op het verhaal. Er is hierbij geen oordeel; 'In verhalen kan alles'. Ook wordt het duidelijk dat de verbeeldingskracht in ieder hoofd andere beelden schept; 'Je maakt je eigen filmpje in je hoofd'

Het vervolg:

De interactieve vertelles die in jouw groep door Vertelvogel is gegeven kan een vervolg krijgen door zelf met je groep verhalen te gaan maken. Hieronder geef ik een aantal suggesties om dat op een laagdrempelige manier met je groep te doen. In principe hoeft er hierbij niet te worden geschreven. De verhalen worden vanuit beelden (eenvoudige tekeningen) verteld.

1. Gebruik een eenvoudig liedje als begin van je verhaal:

**Je zult het niet geloven wat ik heb gezien
Een kleine rode draak in een vliegtuig
Hij zei: 'ga je mee?' 'We vliegen naar de zee'
'Om lekker te gaan zwemmen'. Een en een is twee...**

Wie komen ze tegen?

Wat gebeurt daar aan zee?

Waar vliegen ze daarna naartoe?

Herhaal samen het verzonden verhaal en maak er evt. tekeningen bij.

2. Improviseer...maak drie lijsten op het bord: WIE WAT WAAR

Met een van de woorden van de kinderen start de leerkracht een verhaal. Af en toe roept een kind een van de woorden op het bord, die in het verhaal een plaats moeten krijgen.

Wie weet wil een kind het stokje overnemen? Eventueel in kleine groepjes. Laat het verhaal tekenen en als een kind dat wil, aan de klas vertellen.

3. Zoek voorwerpen in het lokaal:

De kinderen zoeken een stuk of 20 kleine voorwerpen in de klas (potlood, poppetje, lintje...), die ze op een mat of kleed leggen. De groep maakt een ruime staande kring rondom de mat en bekijkt de voorwerpen (de leerkracht kan ook van thuis tot de verbeelding sprekende voorwerpen meenemen).

Vertel dat verbeelding kan worden gebruikt, bijv. een blauw lapje kan in het verhaal ook een rivier zijn. Stimuleer de kinderen om zelf te associëren.

Pak een voorwerp en verzin de eerste zin van een verhaal, bijv. 'Er was eens een eigenwijs potlood'. Nodig de kinderen uit om mee te denken over een vervolg aan de hand van een van de voorwerpen. Een kind pakt een voorwerp loopt terug en maakt hiermee een vervolgzin. Als het verhaal ergens hapert, laat je ieder kind zijn stukje van het verhaal herhalen. Je stimuleert door vragen te stellen als: 'waar gaat dat potlood naartoe?' of woorden toe te voegen als: 'maar opeens', 'gelukkig' enz.

Geef het zo nodig aan als het verhaal naar een einde moet gaan. Je kunt verschillende verhalen met dezelfde voorwerpen maken. Het gaat om associëren en het durven gebruiken van verbeelding, niet om het maken van geweldige verhalen, al kunnen die toevallig wel ontstaan!

4. Maak een hoofdpersoon van een pollepel, tak of sokpop:

Laat elk van de kinderen een eenvoudig figuur knutselen van een pollepel, tak of maak een sokpop met ze.

Stel een aantal vragen aan de kinderen.

1. Hoe heet hij/zij/het?
2. Waar woont hij/zij/het? (bos, stad, moeras enz.)
3. Waar is hij/zij/het heel goed in?
4. Speelt hij/zij/het liefst alleen of met vrienden?
5. Wat is zijn/haar lievelingsvoorwerp?
6. Is hij/zij/het vaak vrolijk of verdrietig of boos?
7. Hoe is zijn/haar stem? (niet te ver van eigen stem, dat is lastig vol te houden)

Laat de kinderen eerst zelf een gesprekje hebben met hun pop. Daarna kunnen ze in twee- of evt. drietallen een kort verhaal bedenken met hun pop. Misschien vinden ze het verhaaltje zo leuk dat ze het voor de klas of in een kleine groep aan de anderen willen laten horen.

5. Teken een verhaal:

Geef de kinderen een strook papier en laat die dubbel en nog eens dubbelvouwen. Je hebt nu vier vakken.

In ieder vak tekent het kind een deel van het verhaal. Dat kunnen de verhalen zijn die ze eerder hebben verzonnen. Ze kunnen ook aan de hand van een voorwerp een verhaal verzinnen en het meteen tekenen of eerst een bestaand verhaal tekenen, bijv. Roodkapje.

1. WIE, WAT, WAAR: Er was eens een meisje met een rood mutsje, ze woonde aan de rand van het bos.
2. OP EEN DAG: Op een dag ging ze naar haar grootmoeder met koekjes en kwam ze de wolf tegen.
3. WAT GEBEURT ER... HET SPANNENDSTE STUK: De wolf fopte haar en at haar op.
4. OPLOSSING EN AFLOOP: Toen kwam de jager en haalde haar weer uit de buik van de slapende wolf.

Tip: de tekening hoeft niet mooi en gedetailleerd te zijn. Het gaat erom dat je zelf aan de hand van de tekening begrijpt hoe jouw verhaal gaat.

Aan de hand van de tekeningen (storyboards) kunnen de kinderen deze verhalen in tweetallen aan elkaar vertellen.

WIE WAT WAAR	OP EEN DAG...	EEN SPANNENDE GEBEURTENIS	HOE LOOPT HET AF?

Story Cubes:

Wie weet kennen jullie ze al? Deze dobbelstenen met plaatjes zijn erg geschikt om tussendoor een verhaaltje te bedenken en zo de verbeelding op gang te brengen. Ze zijn er in verschillende thema's.

Natuurlijk zijn dit maar een paar ideeën, er zijn er nog veel meer!!!

Hierover wil ik jullie in een teamworkshop graag meer laten zien en vertellen. Ook geef ik leerkrachten handvaten om gemakkelijker zelf een (bestaand) verhaal te vertellen.

Veel plezier met alle verbeelding en verhalen!

Reinou Vogel

www.vertelvogel.nl

info@vertelvogel.nl

